

SLOVENE.

Političen list za slovenski narod.

Pe pošti prejemani velja: Za celo leto predplačan 15 gl., za pol leta 8 gl., za četrt leta 4 gl., za en mesec 1 gl. 40 kr

V administraciji prejemani, velja: Za celo leto 12 gl., za pol leta 6 gl., za četrt leta 3 gl., za en mesec 1 gl. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gl. 20 kr. več na leto. Posamezne številke veljajo 7 kr.

Naročnino in oznanila (inserta) prejema upravništvo in ekspedicija v „Katol. Tiskarni“ Vodnikove ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvenredne nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 42.

V Ljubljani, v torek 21. februarja 1893.

Letnik XXI.

Državni zbor.

Z Dunaja, 19. februarja.
(Konec.)

Rinaldini tolovaj!

Pa še neki drug medgovor je prav po nepotrebnem razburjal najprej nekatere poslaniške kroge, potem pa liberalne nemške časnike.

Že zadnjič sem omenjal, da je dr. Laginja v četrtek govoril o razmerah na Primorskem in pri tej priliki prijel tudi cesarskega namestnika v Trstu, kjer so slepi za razmere na Primorskem. „Ali za moža, rekel je Laginja, „ki ima že osodepolno ime, ta slepota ni noben izgovor.“ Pri izrazu, da ima cesarski namestnik osodepolno ime, zakliče dr. Lueger: „Rinaldo Rinaldini!“ in Spinčič še pristavlja: „je bil tolovaj!“ Rinaldo Rinaldini je bil namreč glasovit tolovaj na Italijanskem, o katerem je celo med Nemci razširjena narodna pesem. Podpredsedniku baronu Chlumeckemu se je pa poročalo, kakor da bi bil Spinčič pri besedi „osodepolno ime“ rekel: „Rinaldini (namreč tržaški namestnik) je tolovaj!“ Chlumecy je poskočil s svojega sedeža in s silnim krikom kakor še nikdar prej, zarobni, da zaradi tega nezasišane izraza o javnem upravnem uradniku k redu pokliče govornika. Spinčič se je takoj oglašil k besedi, da bi bil pojasnil to reč, ali podpredsednik mu je ni dal. Ker je reč pa tudi v stenografičnem zapisniku tako zapisana, kakor da bi bil Spinčič rekel: Rinaldini bandit!, šli so nekateri poslanci, ki so slišali in videli, kaj in kako se je govorilo in godilo v petek k podpredsedniku in mu razložili, da je stenografični zapisnik napačen in da naj ga veli popraviti. Res je baron Chlumecy zapisnikarjem v javni seji naročil, da naj reč preiskujejo in potrebno ukrenejo.

Še nekatere druge ovire

so krive, da se je razprava o proračunu justičnega ministerstva tako zelo zavlekla. V četrtek je pred sklepom seje namreč poslanec Hauck stavil predlog, da naj se prične v prihodnji seji razprava ob odgovoru ministerskega predsednika na tri interpelacije Hauckove. Chlumecy je rekel, da zbornica ni več sklepna in da bo dal Hauckov predlog drugi dan na glasovanje. Ob enem napove prihodnjo sejo na petek in naznanil dnevni red. Poslanec Lueger se oglašil k besedi, ali podpredsednik mu odgovori, da mu je ne more dati, ker zbornica ni več sklepna, ter med velikim nemirrom ob 1/6. uri sklene sejo.

S tem pa reč ni bila dovršena, ampak v pričetku prihodnje seje, t. j. v petek se je vnel razgovor o tem, ali more in sme zbornica še zborovati, ako ni zadostnega števila poslancev navzočih, ali ne. Masaryk je trdil, da mora zborovanje v tem slučaju takoj prenehati, dr. Lueger pa je še dostavljaj, da tudi predsednik ne more več napovedati seje in narekati dnevnega reda, da je torej baron Chlumecy napačno ravnal, ker prejšnjega dne njemu ni hotel dati besede, sam pa je predlagal, da naj bo prihodnja seja v petek ter ob enem našteval točke dnevnega reda. Chlumecy je odgovarjal, da ima dr. Lueger prav, in da je prav zaradi tega v pričetku današnje seje še enkrat napovedal dnevni red in si zanj izprosil pritrditve zbornice. V tem pa Masaryk in dr. Lueger nimata prav, da bi se sploh ne smelo nič razpravljati, ako v zbornici ni zadostnega števila poslancev. To je pač potrebno, kadar je treba kaj sklepati, med govori pa ne, ker se poslanci ne morejo siliti, da bi poslušali govornika, katerega ne marajo. Reč je bila s tem rešena, ali

poteklo je za te malenkostne reči mnogo dražega časa, ki bi ga bili za kaj boljšega porabili.

Vsled tega v petek ni bila dovršena razprava o justičnem ministerstvu; govorili so Schönborn, Heinemann, Wrabetz, Byk, Podlaszecki in Pergelt, katerih govore sem razpravljaj že prej, potem je bila sklenjena razprava in sta bila kot glavna govornika izbrana od nasprotnikov dr. Herold, od zagovornikov pa dr. Jaques. Podpredsednik baron Chlumecy je predlagal prihodnjo sejo za soboto ob 1/7 uri zvečer. Dr. Kaizl pa je predlagal, da naj bo seja ob 11. uri dopoldne, ali ta predlog je bil odklonjen z 69 glasovi proti 64.

Vsled tega je bila seja sinoči; ali govorila sta le glavna govornika dr. Herold in dr. Jaques, ki sem ju tudi že gori omenjeval, in sledili so še nekateri dejanski popravki, katerih sem se tudi že prej spominjal. Ura je bila že 1/11 predpolnočjo, ko bi bil imel govoriti poročevalec dr. Madejski; zbornica, ki je za govorom Jaquesovem odklonila s 104 glasovi proti 3 Luegerjev predlog, da naj se seja sklene, bila je po dovršenih dejanskih popravkih zadovoljna, da je podpredsednik sam ob sebi sklenil sejo in prihodnjo sejo napovedal za jutri ob 11 uri dopoldne. Najprej bo rešeno justično ministerstvo, potem pride na vrsto finančno ministerstvo, s katerim bodo rešene tudi še nekatere peticije, ki so z njim v tesnejši zvezi.

Z Dunaja, 20. februarja.

Rinaldo Rinaldini,

glasoviti italijanski tolovaj, bil je danes zopet na dnevnem redu. Ko so bile namreč prečitane došle vloge in je finančni minister odpravil odgovore na nekatere interpelacije, naznanja podpredsednik baron

LISTEK

II. Solska podoba.

„Šest pripovedij“, srbski napisal Lazar Lazarevič, poslovenil Ivan Novoselo.

(Dalje.)

Dolgo je že tega, odkar pop ne more mahniti s koso, niti udariti z motiko, ali zato on ipak vedno dela. On se brine za celo vas. Malo je na jedni, malo na drugi njivi, sedaj v šoli, potem v cerkvi. Imel je povsod posla, vsikam je tudi prispeval, in povsod je bila potrebna njegova pamet.

Kadar je bil kakov težji slučaj v sodnji, koj pojdi po popa, in on je to za čas razsodil, da je bilo vsakemu prav.

Doma je živel skromno in po starinsko. Popadija mu poljublja roko, ko odide v vas ali ko se povrne domov. Vsa postrežba njuna je bil cerkvenik Dimitrij, kateri se je tudi računal kakor nekaj, kar pripada cerkvi in vasi, torej popu.

Pop je velikokrat govoril v cerkvi. Silno svete in podučljive besede, da te zona spreleti. Liturgija se je brala vsaki dan, a v nedeljo je bila cerkev čisto polna. Prej, že davno, kadar je bil kakšen sopraznik, pa tudi v petek, napolnila se je cerkev žen, ali pop se je enkrat po službi božji v petek postavil pred altar in je povedal, da je Bog pustil nedeljo in praznike za cerkev, da na druge dneve človek delajoč moli Boga, da on za vse moli, pa

morajo oni delati, da je Bogu zoperno ne delati v petek, ker je to samo turški praznik in da bo on vsakega izbrisal iz zapisnika krščenih, kateri od zdaj ne bodo v petek delali.

In verujte, ljudje, v naši vasi ni, kakor v drugi, niti jedne glave, katera bi praznovala petek.

A v nedeljo je cerkev, kakor sem rekel naltlačena, pa i polovico cerkvišča je zavzelo ljudstvo. A kadar hoče pop kaj važnega govoriti, sporoči županu, da pozove se ljudi, katerih se bodo besede največ tikale. Ako je kdo kaj zlega storil, on ga v cerkvi pred vsemi zavrne in opomni, da se pokasa.

Nikdar se ni prigodilo, da se mu ne bi poslušnile svete besede. Enkrat je prišla nekakšna manija nad ljudi, da trgajo tuje plote in spuščajo živino. Pokajo kolci, a razbitih glav je kakor buč. Vsaki dan vedno gorje, in župan je bil že sporočil ciganu, da skuje kavelj za zapor in predložil, da se kupi zabica, a pop je neke nedelje stopil pred altar in je pridigal. Lepo je, brate, govoril, kar solze bi te obile. Ali na koncu ves porudeči in začne se tresti, pravi:

»Kaj je to, bratje, ali ste vi kristijani? kaksno je to zlo prišlo, da je gorše nego na Turskem? Sinoči so me pozvali, da bi molil nad Arnautovičem, ko pridem k njemu — a njemu, je Srnič z desko prelomil rebro, in to vse zaradi neke nadušljive kobile. Kaj iščete vi v ti cerkvi, kateri tako delate? Kaj sem jaz zgrešil Boga, da mi na

moje stare dneve ne date živeti? Kako, pravi, bom šel v nebesa, ko me bo danes ali jutre Vsevišnji pozval, kako mu bom smel stopiti pred lice in dati račun o moji čedi? Ali vi hočete, da jaz zaprem to sveto mesto, da ga ne gazite z bogomrzlimi nogami in da me ne očrnjujete vedno bolj pred nebeskim Očetom! Zadnjikrat vam govorim in vas pozivam, pustite pasjo zlobo in nesrečno počenjanje. Ali si čul ti, Rajkovič, ti Ivanovič, ti Jovan Bojičič, in ti Nastazij Andrič, ali vi mislite, da ne vidim, da ste vsi štirje v ti božji hiši? Nagnal vas bom, ako bote tako dalje delali, starosti mi, odtod in postavil bom cerkvenika Dimitrija pred cerkvišče s kolcem, da mu polomi kosti, kateri se drzne stopiti z nogo na to sveto zemljo. Preklel bom vas in vse prepirljivce in ubijalce z onim kelihom tam, pa potem živi, ako moreš. Ubogajte me, zadnjikrat vam pravim; vi štirje ste vsega zla krivi. Ali se pomirite, ali pa se bodete od zdaj z Bogom vojskovali!«

Tresemo se kakor šibe — ni sala one božje besede, a grozi se s kletvijo. Ozira se ljudstvo in išče z očmi nje štiri, a oni so pobesili glave, pogledali se po strani in se hočejo objeti kar pred ljudstvom.

A po službi božji: cmok! Pozdravljajo se vsi oni, kateri se poprej niso hoteli ni pogledati, in župan odstrani je kolec, s katerim je bil podprl vrata od zavora. — Govori ljudstvo o popovih besedah, vsakemu je polno srce in lahko mu je, kakor da se je skopal.

(Dalje sledi.)

Chlumecky, da ni mogel vstreti želji nekaterih poslancev in v stenografičnem zapisniku popraviti poslancu Spinčiču podtikanih besed: „Rinaldo Rinaldini tolovaj!“ Izmed zaslišanih prič so nekateri izrekli, da Spinčič teh besed ni govoril, ampak da so drugi poslanci klicali: tolovaj! Ali nekatere druge priče, med njimi dva stenografa, so zopet trdile, da je Spinčič govoril omenjene besede. Ker so pa vse priče v tem edine, da je Spinčič izrekel besedo „tolovaj“, zato ni mogel zaukazati, naj se popravi stenografični zapisnik.

Za njim se oglasi poslanec Masaryk in pripoveduje, da je med Laginjevim govorom stal poleg Spinčiča in da je dobro videl in slišal, kar se je godilo. On more potrditi in to potrjuje tudi 9 zaslišanih prič, zgolj poslancev, da Spinčič ni govoril besed: Rinaldo Rinaldini, ampak je le dostavljal: je bil tolovaj! To pričevanje poslancev mora menda vendar več veljati, kakor pričevanje dveh stenografov, ker stenografi navadno sedé pred govornikom in ne morejo prav videti in vedeti, kaj se za njihovim hrbtom godi. Govornik povdarja, da se je krivica zgodila poslancu Spinčiču, ker je bil brez zagrešenja poklican k redu, in priporoča predsedniku, da naj ne kara govornikov poslušavši ovađube, ampak da naj vselej pové, kdo mu je eno ali drugo reč naznanil in na ta način govorniku dá priliko, braniti in zagovarjati se. Konečno predlaga, naj se dotični medklic v stenografičnem zapisniku popravi tako: („Klici: Rinaldo Rinaldini! Spinčič: Je bil tolovaj!“) Pri glasovanju ostal je ta predlog v manjšini, ker so zanj glasovali le češki, slovenski in hrvaški poslanci. Levica je bila obsedela in je morala zaradi tega slišati opravičeno očitanje: „Toliko vam je mar za čast poslancev?“

Vse to je trajalo skoro celo uro in bilo je že poldne, ko pride na vrsto

justično ministerstvo

in poročevalec dr. Madejski pričinja svoj govor. Tudi on se je mnogo bavil z znanima Stremayjevima odlokoma in skušal kolikor mogoče izgovarjati najvišje sodišče, češ, da se mu ne more podtikati namen, da je hotelo žaliti narode, in da ostane gledé poslovanja njegovega vse pri starem. Tudi Kavnic se je spominjal in mu očital, da njegov preklie ni bil popolnoma zadosten. Omenjal je dalje omejenega števila odvetnikov in sklepal s priporočilom, naj se justični minister spominja justičnih uradnikov in jim zboljša njihovo stanje.

Dr. Vašaty se je za njim še enkrat oglašil k dejanskemu popravku in je zlasti zavračal trditev poročevalčev, da ostane poslovanje najvišjega sodišča pri starem. On sam se je 28. januarja t. l. pri neki obravnavi prepričal, in to potrjuje tudi dr. Dostal, da se prvotne razsodbe več ne čitajo v izvirniku, ampak v nemški prestavi, in da bo v tem oziru še huje, ako obveljata Stremayrjeva odloka. Dr. Vašaty ima v tej zadevi prav, in najvišje sodišče se je menda tudi že samo ustrašilo silnega nasprotstva, katero ste zbudili omenjeni odredbi in pri razpravi, ki se je vršila v neki češki zadevi 19. t. m., čitala se je prvotna češka razsodba z razlogi vred v češkem izvirniku, kakor da bi bilo hotelo sodišče dejansko pokazati, da ostane v istini vse pri starem.

Razburjena razprava torej že zdaj ni ostala brez sadu, ali upati smemo, da se reč skoraj trdno dožene in da najvišjemu sodišču ne bode na prosto voljo dano, ali naj posluje zgolj nemški, ali naj se ozira tudi na pravice in potrebe družih narodov.

Ob eni popoldne je bil dovršen in potrjen proračun justičnega ministerstva in je prišlo na vrsto

finančno ministerstvo.

Pri centralu je oglašanih 15 govornikov, in sicer kot nasprotniki: Schlesinger, Kaiser, Weibl, Hoffmann, Gessmann, Dötzt, Formanek, Lang Čestmir. Kot zagovorniki so vpisani: Weigl, Promber, Pfeifer, Salvadori, Polzhofer, Riegler in Hallwich.

Razven tega se bode še posebej govorilo 1. pri direktnih, 2. pri indirektnih davkih, 3. pri tabaku, 4. pri kolekih, 5. pri loteriji, pri kateri se je dal po stari svoji navadi vpisati dr. Roser.

Danes so govorili Schlesinger, Weigel in Kaiser, pa pride menda še na vrsto dr. Promber, dasi je že štiri popoldne, ko to sklepam.

Prihodnja seja bo jutri; v sredo zboruje budgetni odsek in zaradi tega ne bo javne seje, v če-

trtek pa pride na dnevni red podaljšanje davčnega provizorija za mesec marec, pri katerem nameravajo češki poslanci zbuditi obširno razpravo.

Danes je bilo v zbornici razdeljeno poročilo budgetnega odseka o načrtu zakona, s katerim se dovoljuje prodaja soli za živino po 5 gld. metrični cent in ki Vam ga v prilogi pošiljam.

Politični pregled.

V Ljubljani, 21. februarija.

Nezaupnica za združeno levico. Kakor je bilo pričakovati, nemški nacionalci že pritiskajo na zjedinjeno levico. Odbor nemškega društva v Warnsdorfu na Češkem je že izrekel levičarjem nezaupnico, ker ne začno uajodlonejše opozicije proti vladi. Za to nezaupnico se ima levica pač sama sebi zahvaliti. Liberalni listi so dan za dnevom trobili, v kaki nevarnosti je nemštvo pod sedanjo vlado, ker napreduje poslovanjenje, tako, da je nemško prebivalstvo res začelo verjeti, da mu preti kaka nevarnost. Naravno je, da sedaj nemško prebivalstvo ne more umeti, kako da levičarji še morejo podpirati vlado, ki Nemcem dela toliko krivic.

Ceško-nemška sprava. Tudi vlada je bajé popustila vsako misel, da bi se kdaj izvele dunajske punktacije. Pravosodni minister grof Schönborn je nedavno v zbornici poslancev pozval Mladočehe, da naj pridejo sami s pozitivnimi predlogi zastran sprave z Nemci. Ta poziv zmatrajo nekateri tako, da je vlada se odrekla dunajskim punktacijam in hoče vso stvar prepustiti Nemcem in Čehom, da se sami sporazumejo. To nekoliko dokazuje tudi okoliščina, da se v vladnem programu češko-nemška sprava z nobeno besedico ne omenja.

Civilni zakon na Ogerskem. Gibanje proti civilnemu zakonu je vedno večje. Katoliški poslanci dobili so že cele vrste peticij proti civilnemu zakonu, da jih predložé zbornici. Na teh peticijah je na tisoče podpisov. Podpisali jih pa nikakor niso le katoliki, temveč izimši Kalvince spoznavalci vseh ver. Celó več židovskih podpisov je na peticijah. Za civilni zakon pa mej prebivalstvom ni prav nobenega gibanja, če tudi liberalci in vladni organi skušajo pridobiti narod zanj. Nekateri občinski zastopi so se pač izrekli zanj po vplivu vlade, ali kmalu se je pokazalo, da stvar ne gre dalje. Vzlic vsem prizadevanjem bi lahko seštel tiste županije na prste jedne roke.

Ministerski predsednik ogerski je odpotoval na Dunaj, da kroni predloži načrte več zakonov, mej drugim predlogo o uvedanju civilnih matrik. Te predloge predloži vlada v kratkem državnemu zboru, da se rešijo še to pomlad, ako bode le mogoče. Seje v državnem zboru bodo bajé dalje trajale, da zmaga zbor mnogo gradiva.

Bolgarija. Iz vse Bolgarije prihajajo čestitke knezu in njegovi nevesti. Pomenljivo je, da knezu čestita tudi duhovščina, zlasti vsi bolgarski škofje, ki se vendar morajo zmatrati za varuhe pravoslavne cerkve. Eksarh je ugovarjal premembi ustave, ali je najbrž storil to le na željo Rusije, ki je mislila, da s tem bolgarsko duhovščino nahujska proti vladi. To se jej pa ni posrečilo. Zaradi tega pa smemo biti preverjeni, da ne bode ženitev Koburžanov prestol omajala, temveč ga bode le utrdila. Ruska diplomacija je pa gledé na Bolgarijo za jedno blamažo bogatejša.

Srbija. Več radikalnih vodij noče prevzeti nobene kandidature, ker vedó, da pri volitvah nimajo pričakovati nobenega uspeha. V mišljenju naroda je popolen prevrat. Od 1200 občin so jih že 1000 dobili liberalci v roko. Res je, da vlada pritiska, ali taka premena bi vendar ne bila mogoča, da radikanci niso izgubili zaupanja prebivalstva. Radikalna stranka je pa sama kriva, ker je prejšnja leta volilecem obetala stvari, o katerih je že naprej morala vedeti, da jih izpolniti ne bode mogla. Liberalci pa sedaj lahko prebivalcem kažejo na te neizpolnjene obljube.

Sleparije pri italijanskih bankah. Zaprta poslanec de Zerbi, ki je bil podkupljen od rimske banke, je v ječi nevarno zbolel in je zatorej dvomljivo, da bi prišel pred sodišče. Mnogim italijanskim politikom bode pač le ustrezno, če se de Zerbijsva stvar kako potlači. Pred sodiščem bi utegnil Zerbi še marsikako sleparijo razkriti. Že tako prihajajo vedno nove stvari na dan. Tako se je izvedelo, da sta mej dolžniki rimske banke neki državni podtajnik s 100.000 in neki senator z 2.000.000 lirami. Banka je denar jima dala le zato, ker je

pričakovala drugih uslug; da bodeta kedaj vrnila, na to pač nikdo mislil ni. Polom rimske banke je tudi druge denarne zavode spravil v sadrage. Tako zgubi siciljska banka osem milijonov, kar je bode že precéj potreslo. Govori se pa, da ni le rimska banka izdajala bankovcev v dveh izdajah, temveč so to fruktifikovale tudi druge banke. Pri neki banki je nekdo te dni predložil dva od nje izdana bankovca po tisoč lir z isto serijo in številko. Banka je pa hitro od njega kupila oba bankovca. Dala je za vsakega 50.000 lir, da sedaj dotičnik nima dokazov proti njej.

Socijalne stvari.

Stavka v premogokopih. V Kopisteh pri Mostu se je pričela stavka v premogovnikih. Stavka se hitro razširja, tako da se je ustavilo delo v 8 jamah. Stavkujočim v cesarskem rudniku so se pridružili še delavci severonemške družbe, družbe v Mostih in nekaterih posameznikov. Vzrok je odpuščenje nekega premogarja. Zahtevajo: 1. da se odpuščeni premogar zopet v delo vzame; 2. da se odpusti nepriljubljen plezalec (Steiger); 3. da se izplača zaslužek za zadnje tri tedne in bo plačilni dan vsaki teden; 4. da se pravila o plačilu in izplačevanju objavijo. Pripetilo se je že tudi nekaj izgrediv. Zbral se je bil eden del nemirnežev pred jamo, kjer so delali njih tovariši, ter so začeli tu tako razsajati, da jih je moral razpediti eskadron huzarjev.

Nevarnost povodnji ob Veltavi. Iz Prage se nam piše: Kadar se bliža spomlad, so prebivalci ob Veltavi vselej v velikih skrbah in nevarnosti zaradi povodnji. Dogaja se, da jim naraščajoča voda vse odnese ali plavajoči led mnogo škode naredi na plosjih itd. Letos je odšel led iz Prage še precej mirno, a kraji do Melnika so preplavljeni. Nekateri hiše so popolnoma v vodi. Utonil ni nobeden, ker so se ljudje iz nevarnih krajev izselili še ob pravem času. Sreča je, da voda pada, sicer bi bila škoda, ki je že itak zadosti velika, še večja. Do Melnika se razprostira sedaj ogromno jezero.

Slovstvo.

Rimski Katolik. Naznanili smo že svojedobno obseg prvega letošnjega zvezka „Rimskega Katolika“. — Ne moremo si kaj, da bi svojih čitateljev zopet ne opozorili na ta zvezek, ko smo ga prečitali z velikim veseljem. Reči moramo, da nas je iznenadila raznovrstnost in temeljitost v tvarinah, nabranih v prvem zvezku.

Kot vvod celemu zvezku je papeževi slavnosti primerna pesem: *Leon XIII. — luč na nebu*. Zložil je to pesem dr. Jan. Ev. Krek; pesmij tako vzvišenih idej in tako dovršene oblike le malo poznamo v slovenskem slovstvu. — Za tem se vrsti cela vrsta modroslovno-apologetičnih razprav dr. Mahničevih n. pr. Vojskujoče sile v 19. veku; vporabnost in plodovitost katoliške dogme, Apologetični razgovori, sumljiva znamenja v slovenskih akademskih in dijaških krogih itd. — Pozora vredna je vzlasti dr. Mahničeva ocena o *Levstikovih* poezijah Dobrohotno, stvarno in pravično je ocenjen Levstik kot pesnik, odločno pa kakor po vsej pravici zasluži obsojeno prof. Levca ravnanje pri zbiranju gradiva iz Levstikove zapuščine, ker je proti poslednji volji rajnega Levstika zbral tu v zbirko tudi mnogo umazanost, katere bi Levstik, da je sam izdal svoje pesmi, nikdar ne bil objavil. — Prelepa sta sestavka dr. Jos. Pavlice: Rim bodi narodom sveto mesto in spis o družbi sv. Cirila in Metoda, kot odgovora na Luke Svetec-a nevsprejet popravek. Zanimiva sta spisa tikajoča se vzhodne cerkve. Sploh moramo reči, da bode vsakdo z veseljem in pridom prebiral 1. zvezek letošnjega „Rimskega Katolika“. — Zleti mu je zato prav mnogo naročnikov, vzlasti tudi z ozirom nato, ker je list zelo po ceni in se ga pošilja celih 200 — brezplačno! — Vzemi, beri!

Cerkveni letopis.

Papeževa petdesetletnica.

Iz Konjic se nam poroča: Farani te staroslavne župnije pripravljali so se z dobro obiskovano devetdnevno na škofjo petdesetletnico sv. Očeta Leona XIII. Na predvečer tega praznika razsvetlili so tržani konjiški vsa okna svojih hiš, svetli knez Windisch-Graetz dal je pa uad svojim gradom zažgati umetalni ogenj, iz katerega so švigale raznobarne rakete v temen zrak. Raz zvonik, iz katerega je vihrala papeževa zastava, donelo je ubrano trijančenje zvonov, od starega grada bučali so pa

topiči po dolini. V nedeljo 19. febr. bila je cerkev skoraj ves dragi dan natlačena vernega ljudstva. Na stotine sv. obhajil darovalo se je za sv. Očeta. Slovesne sv. maše vdeležila se je rodbina kneza Windisch-Graetz-a, c. kr. uradniki sodniški, kakor davkarijski, ves občinski zastop iz trga in učiteljstvo. Ti položili so potem lastnoročno svoje darove za sv. Očeta na oltar sv. Jurija. Nabralo se je, kakor izvemo, do 50 gld. in povrh še ces. cekin.

Popoldne ob treh priredilo je tukajšnje „katol. polit. društvo“ slovesen zbor v proslavljanje papeža Leona XIII. Trije duhovni-govorniki proslavljali so zaporedoma sv. Očeta 1. kot od Boga odbranega glavarja sv. cerkve, 2. kot „luč na nebu“, 3. kot posebnega „prijatelja Slovanov“. Odposlal se je telegrafičnim putem izraz najglobokejše udanosti do sv. Očeta s prošnjo za njih apostolski blagoslov. Ker je pa to društvo od začetka svojega obstanka (l. 1871) se vedno kazalo ne samo cerkveno ampak tudi dobro patrijotično, predlagal je društveni odbornik, blag. g. dr. Rudolf, da ono najudanejšo čestita tudi svetlemu cesarju in sicer k rojstvu nja najmlajšega vnuka, sina nadvojvodinje M. Valerije Salvatorjeve v Lichteneggu. Prvi, kakor drugi telegram vsprejel se je z velikim navdušenjem. Ta zbor, ki je bil nenavadno dobro obiskan, počastil je s svojo navzočnostjo še svetli knez Hugo Veriand Windisch-Graetz ter več gostov iz vnanjih župnij. Škofja petdesetletnica sv. Očeta ostane nam v najdražjem spominu. —o—

Dnevne novice.

V Ljubljani, 21. februarja.

(Občni zbor „Vzajemnega podpornega društva“) vrši se danes zvečer ob 7. uri v rokodelskem domu. Ker mora po društvenih pravilih biti desetina udov osebno navzočih, zato opozarjamo vzlasti ljubljanske člane, da se udeležijo občnega zbora, na katerem se potrdi opravilnik in se volijo člani v nadzorovalni svet in namestniki v ravnateljstvo.

(Katol. tiskovnemu društvu) je neimenovan župnik radovljiškega dekanata poklonil v prospeh družbinah namenov sto gld. Zivel! Bog plačaj.

(Zbirke deželnega muzeja Rudolfinum) bodo od dne 1. marca t. l. namesto v sredo vsaki četrtek popoldne od 2—4 pri ugodnem vremenu brezplačno na ogled. — Vodstvo deželnega muzeja. Müllner, kustos.

(Občinska volitev.) V Sušji pri Ribnici je za župana izvoljen posestnik Fortunat Kozina, za svetovalca posestnika Jakob Lesar in Franc Lovšin.

(Starodavni Kranj) je pokazal dne 18. t. m., o priliki petdesetletnice škofovanja Njih svetosti papeža Leona XIII., da je eminentno katoliško mesto. Ne bom opisoval cerkvene slavnosti, ki se je vršila točno po knezoškofijstva naredbi. Z veseljem pa bilježim za naše mesto značilen fakt: „Občno razsvetljavo kranjskega mesta sv. očetu Leonu v slavo“. Kakor otroci slavé očetov praznik, tako smo vsi praznovali vrhovnega očeta praznik soglasno, roko v roki. Niti jedne hiše v vsem mestu, kjer bivajo ljudje, nisi našel, da bi ne bila razsvetljena in ozaljšana. Kar je mesto na predvečer dejanjsko pokazalo, to je osebno poudarjal blagorodni gosp. župan Šavnik s svojimi mestnimi svetovalci drugi dan, poklonivši se prečast. g. dekanu, proseč, „da izrazi udanost in pokorščino kranjskega mesta po prevzvišenem knezoškofu sv. očetu“. Slava vsem zavednim slovenskim, a tudi zavednim katoliškim kranjskim meščanom!

(Kmetijska podružnica v Rovtjah.) Piše se nam: V nedeljo dne 19. februarja predaval je v Rovtjah gosp. potovalni učitelj Gustav Pirc o kmetijstvu. Govoril je o potrebi in koristi kmetijskih podružnic, priporočal zboljšanje travnikov in senožeti, prigovarjal je Rovtarjem, da bi vpeljali belanski goveji rod, kar bi bilo tem bolj potrebno, ako se napravi sirarnica, o kateri nam je gosp. govornik mnogo povedal. Kmetovalci so poslušali z velikim zanimanjem poučen govor. Da bi se le vselej po prejetih naukih ravnali! Pri tej priliki se je osnovala za rovtarsko faro lastna kmetijska podružnica, ki šteje že 26 udov. Tudi za sirarnico, ki bo imela najbrž svoj sedež na Petkovcu (kjer je podružnica rovtarske fare), se je že oglasilo 15 posestnikov, ki so obljubili dajati v sirarnico mleko od najmanj od 50 krav. Gotovo bode pa pristopilo še mnogo družin, zlasti ko bodo videli, da sirarnica res živinorejcem mnogo koristi. Po prizade-

vanju g. notarja Ignacija Gruntarja, ki je prišel v Rovte k predavanju, se je še tisti dan kupilo zemljišče, veliko pol orala, prav blizu farne cerkve za podružnično drevesnico. Gosp. notar je takoj podaril novo ustanovljeni podružnici 12 gld. z obljubo, da bo tudi drevesnico podpiral in pospeševal po svoji moči. Hvala blagemu dobrotniku!

(Iz Novega Mesta.) 20. februarja. Velicestne so bile priprave za praznovanje papeževe 50letnice po svetu. Pri nas se nismo kaj posebno pripravljali, ali vendar mislim, da smo storili, kar se mora pričakovati. Razsvetljava v soboto zvečer je bila splošna, izostalo je bajé par hiš, kojih gospodarji takoj prihajo, ako le slišijo kaj o krščanstvu. Tudi Kandija in bližnji Grm nista zaostala; bil je istinito lep pogled. Iz nekaterih stavb so vibrale tudi zastave: papeževe, cesarske in narodne. Meščanstvo je pokazalo vnovič svoje versko prepričanje. Meščanska godba je svirala po opravljenem cerkvenem opravilu pred kapiteljnom, potem po mestu in Kandiji; mestni zastop je izročil voščila mil. g. proštu, proseč ga, naj skrbi, da pride njegova častitka po knezoškofu do sv. očeta; isto so storili gg.: okrajni glavar, predsednik okrožnega sodišča, državni pravdnik v imenu vseh podložnih uradov, in zastopniki meščanskega kora v imenu istega. V kapiteljski cerkvi pri slovesni sveti maši, kojoj je daroval g. kanonik Hočevar med asistenco, so bili tudi pričujoči zastopniki mestnega načelnitva in posameznih uradov. Novomeščani smejo biti zadovoljni s svojo svečanostjo, kar pa je gotovo njim samim v največjo čast.

(Iz Idrije) se nam piše: Bolezen nas zapušča polagoma; na novo jih zbolí sedaj le malo! Vendar je letos od novega leta sem smrt že dosti ljudij pokosila. Upajmo, da bo grozovitemu pomoru kmalu konec. — V soboto dne 18. t. m. zvečer nas je po „Zdravi Mariji“ četrtno zvonjenje po tukajšnjih cerkvah spominjalo petdesetletnice škofijstva našega sv. očeta papeža Leona XIII. Globoko v srce segali so vsakemu gotovo veličastni glasovi, spominjajoč ga velike in slavne vlade ter zaslužnega občudovanja in spoštovanja do velikega očeta vseh katoličanov! Ne da bi bil kdo katerega opominjal ali v to napeljeval, zasvetile so se v mnogih hišah luči na oknih v slavo sv. očeta. Ko bi bilo vedelo prej prebivalstvo, kaj da se namerava, gotovo bi bilo z veseljem še v večjem številu razsvetilo okna v svojih hišah. No, pa kar je bilo, to je bilo dobro in iz srca, čeravno storjeno v naglici. Grad v gornjem nadstropju in pa mestna uradna hiša bila sta tudi razsvetljena. — V nedeljo ob pol devetih dopoldne imeli ste tukajšno veteransko in gasilno društvo slovesno sv. mašo v zahvalo za prečudno rešitev našega presvitlega cesarja Frana Josipa I. iz rok zdivjanega morileca na Dunaju pred štiridesetimi leti; službe božje se je udeležilo tudi več gg. uradnikov. Po sv. daritvi je g. katehet Picigas držaje se besed evangelijskih o skušnji Jezusa umetno vpletel oni grozoviti čin na življenje Njehovega cesarskega Velicestva kot skušnjavo hudičovo v srcu osurovelega napadnika in je nadalje v svojem jedrnatem govoru v kratkih potezah načrtal podobo socializma. Ob devetih je bila velika peta sv. maša za sv. očeta papeža, pri kateri so bili gg. občinski odborniki z županom g. Fr. Didič-em na čelu prisotni, izmed katerih izbrana deputacija se je po dokončani sv. maši podala v dekanijski dvorec ter izročila velečastitemu g. dekanu J. Kogej-u v imenu mesta Idrije najudanejšo čestitko za sv. očeta, ki naj bi se mu sporočila primernim putem.

(Posnemanja vredno.) V ogerskem komitatu Scatmar združilo se je več vasij v posebno zvezo zoper žganjepitje. — Pogodba je za sedaj veljavna za jedno leto. Žganjarije poprej polne žganjarskih bratcev, so sedaj prazne, kakor bi jih ne bilo. — Kaj ko bi katera slovenskih vasij osnovala enako zvezo! Deželna naklada na žgane pijače bi se sicer na ta način zmanjšala, toda naši deželni očetje bi že znali drugače vrediti deželne prihodke.

(Romanje Čehov v Rim.) „Bratrstvo sv. Mihaela“ in katoliška društva v Pragi pozivljajo češke katoličane k romanju v Rim, da se letošnja slovesnost sv. očeta kolikor mogoče slovesno na Češkem obhaja. Priredil se bo poseben vlak na Dunaj in z Dunaja v Rim. Dne 13. ali najdalje 14. aprila se sprejemajo oglasila.

(Iz Spodnje Idrije.) Poročali ste zadnje dni večkrat, kako da tekmujejo zavodi, društva, mesta itd., da dostojniše proslavé 19. dan t. m., spomin 50letnice škofovanja sv. očeta Leona XIII. ter mu

skažejo svojo zvestobo in udanost. Blagovolite še sledeče poročilo sprejeti v svoj cenjeni list: Včeraj 19. t. m. priredile je naša šolska mladina pod vodstvom vrliga in za vse dobro vnetega nadučitelja g. L. Punčuha v šolskih, lepo okrašenih prostorih slovesnost v proslavo 50letnice škofovanja sv. očeta s sledečim vspešnim: 1. „Nj. Svetosti Leonu XIII. v proslavo 50letnice škofovanja“. Deklamacija. 2. „Sv. očetu papežu Leonu XIII.“. Petje. 3. „Tedadaj“. Deklamacija. 4. „Zapuščena sirotica“. Petje. 5. „Otrokova prošnja“. Gledališka igra v dveh dejanjih. 6. „Deklica in rožica“. Petje. 7. „V Rim!“ Šaljivo-resna igra v dveh prizorih. Lep vspešni zares in tudi izvrševali so ga otroci kaj dobro, tako točno, da bi si človek mislil, da ima pred seboj že popolnoma izurjene govornike, pevce in igralce. — Posebno še, ako pomislimo, da imamo še le nekoliko let sem redni šolski pouk, moramo izreči: Vsa čast g. nadučitelju, da ima toliko potrpežljivosti in spretnosti, da sploh kaj takega doseže! Ginjeni in navdušeni so bili poslušalci in marsikateremu očetu in materi zaigrala je solzica v obeh, ko vidi in sliši svojega otroka navdušenost za sv. očeta, kar se je posebno pri zadnji točki pokazalo. Koncem slovesnosti vspodbujal je še preč. g. župnik Juvan navzoče k ljubezni, udanosti in zvestobi do sv. očeta ter še posebej z gniljivimi besedami opozoril otroke na spolnjevanje četrte božje zapovedi. — Hitro nam je minol veseli čas in težko smo se ločili od ljubljenih naših otrok.

(Nesreča.) Aleksander Majonica, petošolec, padel je na goriški gimnaziji tako nesrečno, da si je nogo zlomil.

(Iz Prage) se nam piše: Velika nejevolja vlada med občinstvom vsled odredbe predsednika najvišjega sodišča, Stremayr-ja, ki je ukazal, naj se vsi sodnijski spisi, kateri doidejo do omenjenega sodišča v „tujih jezikih“, prestavijo v nemščino. Torej Slovani, kojih je toliko število na Avstrijskem, so tu le tuje! Morajo plačevati davek krvni in denarni, a njih jezik je tuj! Vse radovedno pričakuje, kaj porečejo temu mladočeški poslanci, kako se za pravico potegnejo, da bi odbili napad v prvi vrsti naperjen na Čeha. — Srce mora poštenega človeka boleti, ko čuje, kako se napada stari boritelj za narodno stvar, dr. Rieger. Po Trojanovem pogrebu se je zbralo pred Riegerjevim stanovanjem nekaj mladeničev ter so začeli klicati „pereat“; še le policija jih je razpodila. Žalostno! Vzrok enakih izgredov in pojavov „ljubezni“ so „Narodni Listy“. Tako daleč bode morda med mladino prišlo, da ne pusté nikogar pri miru, kdor ne prisega z njimi slepo na mladočeško zastavo. Bolje bi bilo, ako bi imenovani list navod dajal državnim poslancem, da bi se vsaj s kakimi drobtinicami domov vračali iz državnega zbora, kakor nekaj dr. Rieger. — 16. t. m. je obhajal štiridesetletnico svojega rojstva znani pesnik in pisatelj Jaroslav Vrchlicky. Dovolj je znan, zato ni treba, da bi o njem in njegovih delih kaj pisali. Ako se ozremo in se spomnimo, kako smeši sveto vero, se skoraj vprašamo: Ali zasluži tako ovacijo, kakor se mu je priredila v Narodnem gledališču? Igrala se je njegova „Hippodamie“ in občinstvo ga je po vsakem dejanju klicali na oder. Dobil je mnogo daril, mnogo voščil od posameznikov in korporacij, še celó dunajski listi so o njem pisali. Pri drugih priložnostih nimajo toliko pohvalnih besed za Čeha, a pri Vrchlickem je — drugače.

Društva.

(Odbor „Glasbene Matice“) vabi vse društvenike na izvanredni občni zbor, kateri se bo vršil v nedeljo, dne 5. marca t. i., ob 11. uri dopoldne v šolskih prostorih (Knežji dvorec). Na dnevnem redu je: Predlog, da se kupi za „Glasbeno Matico“ hiša. ODBOR.

(Matica Slovenska.) Vabilo na XCIV. odborovo skupščino „Matice Slovenske“ v sredo 1. dué marta 1893. leta ob 5. uri popoldne v društveni hiši na Kongresnem Trgu št. 7. Dnevni red: 1. Potrjenje zapisnika o XCIII. odborovi seji. 2. Naznanila predsedništva. 3. Poročilo gospodarskega odseka. 4. Poročilo književnega odseka. 5. Poročilo tajnikovo. 6. Posameznosti.

(Akad. društvo „Triglav“ v Gradcu) priredi v četrtek, dne 23. febr. 1893, svoje sedmo redno javno zborovanje s sledečim vspešnim: 1. Čitanje zapisnika. 2. Poročilo odbornikov. 3. Kritika o predavanju g. iur. Šavnika. (Kritika gg. iur. Faganelj in phil. Ilesič.) 4. Predavanje phil. Ilesiča. 5. Slučajnosti. — Lokal: „Hôtel Kaiserkrone“. — Začetek ob 8. uri zvečer. — Slovanski gostje dobro došli!

(Občini zbor društva Marijine bratovščine) vršil se je v nedeljo v magistratni dvorani v navzočnosti kakih 200 udov. Predsednik gosp. Lahainer prične zborovanje s sledečim govorom: „Slavni zbor! Predno pričem obnega zbor razprave, naj se spominjam velikega praznika, katerega praznuje danes vesoljni katoliški svet, jubileja škofovskega sv. očeta Leona XIII. Ne dvomim, da pritrudi zbor, da se izrazi po posebni deputaciji do ekselence knezoškofa najudanejša čestitanje.“ Zborovalci mej „živio“-klic pritrde. — Potem poroča predsednik o delovanju društva. Kakor je iz računskega zaključka razvidno, je imelo društvo v preteklem letu dohodkov 10.194 gld. 36 kr., troškov pa 10.172 gld. 13 kr. — Društveno premoženje pa znaša koncem leta 24.407 gld. 90 kr. Novi udje so v teku leta pristopili 103; umrla sta pa 102 uda, in pokopalo se je 41 otrok od družvenikov. Bratovščina je imela torej koncem leta 1892 skupaj 2529 udov, 657 moških in 1872 ženskih, od katerih je pa bilo 87 oproščenih od letnih doneskov, kateri znašajo svoto 52 gld. 20 kr. — Po sklepu predlanskega občnega zbora predložil je odbor načrt predloženih pravil vis. c. kr. deželni vladi v potrjenje. Z odlokom z dne 12. aprila 1892, št. 3354, pa je c. kr. deželna vlada po ukazu vis. ministerstva društveno vodstvo obvestila, da je po obstoječih zakonih društvo premeniti v zavarovalno društvo v smislu ces. patenta z dne 26. novembra 1852. leta. Po tem predpisu bi bilo povikšati letnino takoj na jeden goldinar, posebno napraviti račun v razgled, da obstoječe premoženje zadostuje za veliko število članov bratovščine, iz česar bi bilo razvideti, če ne bi kazalo, znižati troške za pogrebe itd. Odbor je po vsestranskem predurku prišel do sklepa, da pravil vnovič ni predložiti, ker bi se bratovščina s tem močno obremenila in ker je glede na revščino udov bratovščine vsako povikšanje letnih doneskov nemogoče. Da se pa tudi pri obstoječih pravilih društveno denarno stanje uspešneje varuje, sklenil je odbor premembo opravičnega reda tako, da zadobijo na novo vstopivši družveniki pravico do brezplačnega pogreba še le po preteku petih let, odkar so se vpisali, kar občini zbor pritrudi. Tekoče leto izstopijo iz odbora gg.: Kunc Matija, Reich Adolf in Trdina Gregor. — Iz sklepa računa je razvidno, da se je izdalo za pogrebe 2646 gld. 70 kr., za sveče 527 gld. 66 kr., za svete maše v kvatrih 47 gld., tako, da je ostalo ostanka v blagajnici koncem leta 1891 svota 22 gld. 23 kr. — Poročevalec pregledovalnega odseka, gosp. Grillec, poroča, da so se vse knjige pregledale in premoženje, ter da se je našlo vse v redu. V odbor se izvolijo zopet gg.: Matija Kunc, Gregor Trdina, in na novo J. Bonač. V pregledovalni odsek gg.: Arzelin, Benda in Delacorda. Potem se zborovanje sklene.

(Podporno društvo za slovenske visokošolce na Dunaju) razpošilja ravno kar četrto letno poročilo svojega delovanja. Iz tega je posneti plodonosno delovanje za dobo od novega leta 1892, do konca meseca septembra. (Odslej bodo poročila izhajala ob občnem zboru ter bodo obsegala šolsko dobo.) Ustanovnikov šteje društvo 38, mej njimi nadškofa goriškega, knezoškofa lavantinskega in ljubljanskega. Knezoškof lavantinski je častni ud. Novi ustanovniki so: Slavna mestna občina ljubljanska 100 gld., gg. Feliks Staré, graščak v Domžalah, dr. Jernej Glančnik, odvetnik v Mariboru in Viktor Rosina, c. kr. notar v Mokronogu, ki so društvu darovali po 50 gold. Podpornikov, rednih udov in dobrotnikov je društvo štelo 127. Na prvem mestu stoji Maribor z 31 udi, potem: Dunaj z 21 udi, Kranj z 11, Ljubljana z 8, Postojna z 8; Krško šteje 6, Vojnik 5, Brežice, Konjice, Mala Nedelja, Podgora pri Gorici, Polhov Gradec — po 2 uda. Po 1 uda imajo: Bled, Celje, Čadram, Češki Brod, Črnomelj, Dovje, Frankolovo, Gradec, Kalobje, Kamna Gorica, Litija, Ljutomer, Nabrežina, Nova Cerkev, Radovljica, Stillfried, Stražišče pri Kranju, Škofja Loka, Šmartin v Rožni dolini, St. Andraž pri Gorici, Trst, Vrhnika. — Posojilnica v Črnomlju, kmetiška posojilnica ljubljanske okolice in hranilno in posojilno društvo v Radovljici so društvu darovali po 10 gld. Dohodkov je imelo društvo 1424 gld. 68 kr. Osnovna glavica znaša 4144 gold. 98 kr.

Največje je darilo neimenovanega gospoda iz volila pokojnega rodoljuba Kotnika s 400 gld. — Podpor se je razdelilo 456 gld. 25 kr. med 32 podpirancev v 125 slučajih in sicer v gotovini 47krat, v znamkah obrednicah pa 78krat (1085 obrednic po 25 kr.) Zalibog je moral odbor večkrat tudi zares potrebnim podporo odreči ali jim nakazati najmanjšo malenkost. Med podpiranci je bilo 15 juristov, 7 medicincev, 6 filozofov, 1 tehnik in izredoma 1 akademik in 2 veterinarci. — Posebno hvalo odbo-rovo so si zaslužili g. Fr. Dolenc, trgovec v Mariboru, g. Avg. Drukar, not. kandidat v Kranju, g. Ivan Hočevar, not. kandidat v Krškem, gosp. Jurij Kraigher, trgovec v Hrašah pri Postojni, č. g. M. Servicelj, župnik na Reberci; potem dijaki vsučiliščni gg. Zmave, Benedik, Dokier, Mihalič, Zupančič. Društvo žaloje po blagem udu g. dr. Fr. Škofiču, c. kr. okr. sodn. v Skofji Loki. Ker je društvo zares vredno in prepotrebno, zato je prav toplo priporočamo. — Doneske je pošiljati vč. g. dr. Fr. Sedeju, c. in kr. dvornemu kaplanu in ravnatelju v Avgustineji na Dunaju, I Augustinerstrasse 7.

(Slovensko hranilno in posojilno društvo v Celovcu), registrovana zadruga z neomejenim jamstvom, je izdalo poročilo za četrto upravno leto 1892. Društvo je imelo v minoletem letu 69.014 gld. 70 kr. prometa. Med letom je pristopilo 47 udov, izstopilo 6; vkupe šteje društvo udov 232. Hranilnih vlog se je vložilo 17.597 gld., izplačalo 8761 gld. 11 kr.; stanje vseh posojil je bilo koncem leta 51.219 gld. 34 kr. Posojil se je dalo 19.984 gld. 50 kr., vrnilo 5773 gld. 90 kr.; stanje vseh posjil 49.638 gld. 44 kr. Obrestij od pd posojil se je sprejelo 2032 gld. 11 kr., od vlog plačalo 352 gld. 43 kr., in kapitalizovalo obresti 1680 gld. 44 kr. Upravni troški so znašali 76 gld. 86 kr. Splošna rezerva 462 gld., posebna rezerva 905 gld. 4 kr. Čisti dobiček 199 gld. 80 kr. Udje imajo v deležih s pripisanimi obrestmi vred 3443 gld. 39 kr. — Občni zbor vrle in prepotrebne po-ojilnice bode dne 23. februarja

Telegrami.

Šoštanj, 21. februarja. Iz Lappovih premogovnikov so dosedaj izvlekli 12 mrtvih, 5 je še zasutih, 4 opeklin ne prebolé. Prizadete obitelji neotlašljive. Sožalje vseobčno.

Karlove Vare, 20. februarja. V rudnik blizu Hodova je prišla voda in se je šest ljudi ponesrečilo.

Rim, 20. februarja. Poslanec Zerbi, ki je bil zaprt zaradi afere z rimsko banko, je v ječi umrl.

London, 20. februarja. „Standardu“ se poroča iz Peterburga, da se je bohar-skemu hanu prepovedal povrat v Boharo. Stanovališče so mu odkazali na Krimu. Plačali mu bodo 5 milijonov rubljev odškodnine in odkazali 100.000 rubljev letne pokojnine.

Novi York, 20. februarja. Odposlanci havajske kraljice prišli so semkaj. Prego-

varjajo senatorje, da ne pritrldijo pogodbi o prisvojenju Havaja.

Umrli so:

20. februarja. Franc Kozine, delavčev sin, 4 mesece, Kravja dolina 2, božjast.

V bolnišnici:

18. februarja. Ana Sargi, delavka, 40 let, jetika. — Eduard Friškove, delavec, 60 let, sarcomatosi.

Tuji.

19. februarja.

Pri **Maliču**: Hanslich, potovalec; Hirsch; Vajda, uradnik; Dutka, nadporočnik; Steinberg, Buxbaum, Bellina, Zehler, Essinger, Glück, Hochmuth, trgovec, z Dunaja. — Hirsch, trgovec, iz Schweinfurta. — Abeles, trgovec, iz Budimpešte. — Perko, trgovec, iz Celja. — Hanke, trgovec, iz Grada. — Gütermer, trgovec, iz Zorca. — Bitterlich iz Gabel-a. — Demetz, Sinhauser, trgovec, iz Prage. — Pamer, potovalec, iz Trsta. — Haas z Dolenjskega. — Fritsche iz Solnograda. — Fröhlich in Bergant iz Kamnika

Pri **Stoma**: Sruloviez; Schornstein, vrednik, z Dunaja. — Pogačnik, trgovec, iz Cirknice. — Milavec, trgovec, iz Kočevja. — Kramer, trgovec, iz Boglara. — Kind, trgovec, iz Aussig-a. — Rosenthal iz Frankobroda. — Schangold iz Budimpešte. — Nemanjš, duhovnik, z Vrha. — Mataje s hčerjo in Skaria s sestro iz Stražiša. — Deutsch iz Loneberga. — Karpeles iz Lipsije. — Hofbauer, oskrbnik, iz Gorenjega Grada. — Reichel, komisar, in dr. Menzinger, odvetnik, s Krškega. — Pleteršnik, načelnik železniške postaje, iz Podnarta. — Waldheuer, asistent, z nečakinjo, iz Bleda. — Lenčarič iz Sele. — Ineska iz Trsta.

Pri **avstrijskem caru**: Peterrel iz Vel. Laš. — Žigon iz Škofje Loke. — Florjančič in Cerar iz Blagovice. — Jerčan iz Ljubljane.

Pri **bavarskem dvoru**: Jebučič, zasebnica, iz Kranja. — Prijatelj, trgovec, iz Ribnice.

Pri **južnem kolodvoru**: Knytl, trgovec, z Dunaja. — Rademan iz Nixdorfa. — Milio iz Spljeta. — Seidl iz Trsta. — Arman iz St. Leopolda.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje		Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
	opazovanja	zrakomera v mm	toplomera po Celziju			
20	7. u. jut.	732.2	1.2	sl. zap.	oblačno	2.00
	2 u. pop.	731.6	7.4	"	"	dež
	9. u. zveč.	731.6	5.2	"	"	
Srednja temperatura 4.6° za 5.0° nad normalom						

Srednja temperatura 46° za 50° nad normalom

Največja zaloga šivalnih strojev

JAN. JAX,

LJUBLJANA,

Dunajska cesta 13.

Najnižje cene. Ugodni vplačilni obroki se dovoljujejo.

Zamenjuje stare stroje.

Poprave vrše se točno, trajno

556 in ceno. 30—13

Tovarna cerkvene oprave.

1873, 1881.

Jožef Deiller,

tovarna cerkvene oprave in izdelovalnica paramentov,

Dunaj, VII., Zieglergasse 27.

Zastopnik: **Franz Brückner.**

Na dogovorjena naročila se izdelujejo vsi cerkveni paramenti, kakor:

pluviali, dalmatie, velumi, stole, baldahini, bandera itd. itd.

pa tudi 167 26—24

cela mašna obleka v najprilnejši obliki.

Cerkveni paramenti.

Umestljeno v ozemlje.

Dunajska borza.

Dne 21. februarja.			Dne 20. februarja.			Ljubljanske srečke, 20 gld.		
Papirna renta 5%, 16% davka	99	gld. 30 kr.	Ogerska zlata renta 4%	116	gld. 40 kr.	Avstr. rubežega križa srečke, 10 gld.	19	50
Srebrna renta 5%, 16% davka	98	80	Ogerska papirna renta 5%	101	25	Rudolfove srečke, 10 gld.	25	"
Zlata renta 4%, davka prosta	118	35	4% državne srečke l. 1854., 250 gld.	147	50	Salmove srečke, 40 gld.	69	"
Papirna renta 5%, davka prosta	100	50	5% državne srečke l. 1860., 100 gld.	167	50	Windischgraezove srečke, 20 gld.	76	"
Akcije avstro-ogerske banke, 600 gld.	990	"	Državne srečke l. 1864., 100 gld.	199	50	Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	154	75
Kreditne akcije, 160 gld.	330	40	Zastavna pisma avstr. ostr. zem. kred. banke 4%	98	"	Akcije Ferdinandove sev. želez, 1000 gl. st. v.	2920	"
London, 10 funtov strl.	121	25	Zastavna pisma	101	75	Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	103	"
Napoleonond (20 fr.)	9	64	Kreditne srečke, 100 gld.	198	50	Papirni rubelj	1	28
Cesarski cekini	5	69	St. Genois srečke, 40 gld.	66	50	Laških lir 100	"	"
Nemških mark 100	59	27 1/2						

List „Mercur“.

Zanesljiva informacija o stalno obrestnih in dividendnih papirjih, važnih dogodkih na gospodarskem in finančnem polju, odločilnih pojavih na dunajski borzi. Sveti pismeni in ustni brezplačno. Celotna naročnina s poštno pošiljateljico vred gld. 2-60.

Menjarnična delniška družba

„MERCUR“

Wollzeile št. 10 Dunaj, Mariahilferstrasse 74 B.

Vestni nasveti za dosego

kolikor mož visokega obrestovanja

pri najpopolnejši varnosti

naloženih glavnice.